

Latina pro historiky umění – cvičný závěrečný zápočtový test

řešení

1/ Přeložte do češtiny, pokuste se o souvislý, čtivý překlad:

Thermae Caracallae magnae et pulchrae erant. Homines multi thermas celebres unum de septem miraculis urbis Romae nominaverunt. Imperator Caracalla thermas in tertio saeculo sapienter exstruere curavit. Thermae ingentes erant. Mille et sescentos homines in uno momento in thermas saepe balneabant. Etiam aquaeductus novus exstructus est. Eo aqua ad thermas ex remotis locis ducta est. Aedificia thermarum etiam a pictoribus claris et sculptoribus peritis magnifice ornata sunt. Hodie thermae sine aqua sunt sed a multis viris feminisque visitantur.

Caracallový lázně byly velké a krásné. Mnozí lidé nazývali slavné lázně jedním ze sedmi divů města Říma. Císař Caracalla nechal lázně postavit ve 3. století. Lázně byly obrovské. V jednom okamžiku se v lázních často koupalo šestnáct set lidí. Byl postaven také nový akvadukt. Tím se do lázní ze vzdálených míst přiváděla voda. Budovy lázní byly skvostně vyzdobeny slavnými malíři a zkušenými sochaři. Dnes v lázních není voda, ale přesto je navštěvuje mnoho žen i mužů.

Slovíčka:

thermae, arum f. – lázně

Caracalla, ae, m. – Marcus Aurelius Severus Antonius zv. Caracalla – římský císař 211–217 n. l.

miraculum, i, n. – zázrak, div

exstruo, ere, exstruxi, exstructum – postavit

curo, are, avi, atum – postarat se

ingens, ingentis – ohromný, rozsáhlý

momentum, i, n. – chvíle, okamžik

saepe – často

balneo, are, avi, atum – koupat se

aquaeductus, us, m. – akvadukt

eo-jím (to je akvaduktem)

remotus, a, um – vzdálený

duco, ducere, duxi, ductum – vést, přivádět

2/

a.) Podle zásad transkripce latinských nápisů přepište text nápisové desky nad vstupem do rozhledny Babylon, která byla postavena pro potřeby zeměměřičů.

MORAVIAE / DIMENSIONIS SVBSIDIO / HENRICVS COMES AB HAUGWITZ / MDCCCXXXI / EREXIT.

b.) *Nápis přeložte do češtiny:*

K podpoře vyměření Moravy postavil roku 1831 Jindřich hrabě z Haugwitz.

Slovíčka:

dimensio, onis, f. – rozměr, rozměření

subsidium, ii, n. – podpora

erigo, erigere, erexi, erectum – vztyčit, postavit

3.) *Přeložte do latiny:*

Základní (*fundamentalis, e*) kámen (*lapis, lapidis, m./ f.*) dvou vysokých věží (*turris, turris, f.*) a tří širokých bran byl šťastně zasvěcen (*použijte indikativ perfekta od slovesa voveo, vovēre, vovi, votum*) moudrým (*použijte adjektivum sapiens, sapientis*) a bohatým knížetem v roce 1499 (*použijte římské číslice*).

Lapis fundamentalis duarum turrium altarum et trium portarum altarum a comite sapienti et opulento in anno MCDXCIX (MCCCCXCIX) feliciter votus est / vota est.